

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2021-05-31 kl. 15:10-15:30
Plats	Distans via Teams
Beslutande ledamöter	Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande) Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande) Torbjörn Tegnhammar (M) (2:e vice ordförande)
Övriga närvarande	Tomas Barring (Chefsjurist) Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)
Ütses att justera	Torbjörn Tegnhammar
Justeringen	
Protokollet omfattar	§331

Underskrifter

Sekreterare	
	Tomas Barring	
Ordförande
	Katrin Stjernfeldt Jammeh	
Justerande
	Torbjörn Tegnhammar	

§ 331 Remiss från Justitiedepartementet - Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25)

STK-2021-404

Sammanfattning

Malmö stad har av Justitiedepartementet getts möjlighet att yttra sig över betänkandet SOU 2021:25 Struktur för ökad motståndskraft (dnr Ju2021/00971). Utredningen föreslår en ny struktur för ledning av civilt försvar för statliga myndigheter. Utredningen har också haft i uppdrag att analysera och lämna förslag på hur kommunernas och regionernas ledningsförmåga inför och under höjd beredskap kan göras enhetligare och förtydligas.

Stadskontoret har tagit fram ett förslag till yttrande i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Eftersom utredningens förslag främst rör en struktur för styrmodell avseende statliga myndigheter har ärendet inte remitterats internt. Stadskontoret välkomnar i likhet med SKR förslaget att kommunerna till skillnad från i dag inte ska göra någon risk- och sårbarhetsanalys av det geografiska området kommunen. Analysarbetet är resurskrävande och det finns utmaningar att få del av information från företag och myndigheter.

Utredningen föreslår att lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) upphör och ersätts av en ny lag, lagen om kommuners och regioners beredskap. Stadskontoret anser att det finns ett behov av att tillsätta en ny utredning med uppdrag att istället ta fram separata beredskapslagar för kommuner och regioner. Lagförslaget innebär inte en förtydligad ledningsförmåga för kommuner och regioner och det kommer dessutom att innebära onödiga administrativa kostnader att genomföra ändringar senare. Förslaget som rör krisledningsnämnden innebär inte heller något förtydligande jämfört med idag. Önskvärt hade istället varit att kunna ge kommunstyrelsen utökat mandat i samband med kriser. Den från staten höjda ambitionsnivån att klara en större kris och ett väpnat angrepp mot Sverige förutsätter en tydlig planeringsprocess som också omfattar kommuner och regioner. Det är angeläget att tydligt slå fast finansieringsprinciper för hur den ambitionsökningen ska gå till och som också inkluderar krisberedskapen i stort.

Stadskontoret vill för Malmö stads räkning särskilt framhålla att det saknas tydligt författningsstöd för den så kallade ansvarsprincipen vilket försvårar genomförandet eftersom de olika aktörerna har skilda uppfattningar om vad detta innebär. Det föreslås en förordningsändring som innebär att kommuner och regioner i sin verksamhet ska beakta totalförsvarets krav. Stadskontoret konstaterar att regleringen är otydlig och ser därför risker med att avskaffa den nuvarande regleringen som sker genom överenskommelser mellan SKR och MSB. Stadskontoret anser vidare att förslaget gällande krigsplacering av kommunanställd personal är relevant först när ett nytt kompetensförsörjningssystem för civilt försvar finns på plats.

Utredningen har kommit fram till att det saknas ett tillräckligt detaljerat analysunderlag för att dela in kommuner och regioner i flera riskklasser utifrån militärstrategiskt viktiga geografiska områden i händelse av en säkerhetspolitisk kris eller krig och föreslår att man behåller den nuvarande indelningen i två klasser. Stadskontoret anser att indelningen i två klasser är ett

ganska trubbigt instrument utifrån de skillnader som föreligger mellan olika kommuner och regioner. Ur ett totalförsvarsperspektiv bör även andra strukturer och hotbilder än de militärstrategiska ligga till grund för det fortsatta planeringsarbetet.

Av utredningen framgår att förslaget om ändringar i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, inte innebär några ändringar i sak. För att uppnå en effektiv samverkan mellan myndigheter krävs att aktörerna kan utbyta nödvändig information med varandra utan hinder av sekretess. För att uppnå en ändamålsenlig samverkan anser Stadskontoret därför att det bör utredas närmare vilket stöd ett uppgiftslämnande har i lag.

När det gäller den statliga styrmodellen välkomnar Stadskontoret utredningens förslag att fastställa en ny struktur för ledning av civilt försvar i stort och instämmer i utredningens förslag att avveckla samverkansområdena och inrätta tio beredskapssektorer. Det är dock tydligt att utredningen haft ett statligt fokus. Stadskontoret saknar i analysen perspektiv på hur jämställdheten påverkas. I detta avseende vill Stadskontoret lyfta fram att det är av vikt att Skola och förskola, som föreslås bli en särskild beredskapssektor, inte får någon underordnad roll i förhållande till beredskapssektorerna.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner kommunstyrelsens arbetsutskotts reviderade förslag till yttrande och skickar det till Justitiedepartementet.

Beslutsgång

Ordföranden Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till stadskontorets förslag med tillägg av ett nytt stycke sist i förslag till yttrande enligt följande:

"10. Överväganden och förslag: Civilområden och en högre regional ledning
Införandet av civilområden måste ske med beaktande av närhetsprincipen. Civilområdena får inte bli ett första steg i en koncentration av statlig verksamhet till färre län eller platser i länen. Flerkärnighet bör fortsatt vara principen för den statliga verksamheten på regional nivå."

Samtliga ledamöter instämmer i förslaget och ordföranden finner att arbetsutskottet bifaller reviderat förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210531 Remiss från Justitiedepartementet - Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25)
- Förslag till yttrande
- Remiss från Justitiedepartementet - Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25)
- Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25)
- Komplettering info om tryckta exemplar

